

Exempler ogsaa i vort Fædreland, som ville vise, at Secter og Partier ville vide at gribe netop disse 2 Punkter, ville sige: „allerede Mose Lov forbød som Gedenkskab at punktere eller tattovere Børn; derfor tør vi ikke;“ eller: „det er et Indgreb i Forsynets Behandling af vore Børn, og derfor tør vi ikke.“ Og jeg troer, at Staten skal være meget sikker paa, at Noget er dens ubetingede Pligt og ikke blot ganske nyttigt og ønskelig, inden den skal vove at brydes med en saadan Følelse af den Berettigelse, der tilkommer Forældre med Hensyn til deres Børn, og af det Ansvar, som Mennesker med Grund eller Ugrund maatte antage i dette Tilfælde at have ligeoverfor deres religiøse Bevidsthed. Men, naar der nu fremdeles spørges om, hvad der da er Grunden til, at Staten med en saadan Høihedsret i dette Tilfælde troer at kunne tvinge Folk til at lade sig vaccinere, saa er det jo vitterligt fra alle Sider, at hele Grunden dertil er, at der hersker derom en temmelig udbredt Mening imellem Læger og Lægekundige. Men denne udbredte Mening har allerede for en Menneskealder siden maattet gjøre een Gang Afvigelse for en kras Bilsfarelse, nemlig den, som gik ud paa, at Vaccinationen var ubetinget sikrende. Naar man altsaa nu har opgivet det, som dengang fornemmelig kom i Betragtning, saa følger deraf en Deel Rimelighed for den Formodning, at en tredje Menneskealder muligen turde bringe os den Efterretning, at hvad vi nu paastaar, at Vaccinationen relativt beskytter, — at det igrunden ogsaa taaler en meget større Indskrænkning, end man for Diebliffet er tilbøjelig til at indrømme. Det seer altsaa, med denne Bevisførelse for, ikke at Vaccination er noget ganske Nyttigt, men at den har en saa overvægtig Betydning, som man har villet tilskrive den, noget usikkert ud, da den kommer fra en Side, som allerede engang har taget fejl og maattet tage sine egne Ord tilbage. Og derfor synes det da noget besynderligt, at Staten vedbliver med en Lovgivningsvang, som fremgik af den tidligere saa alvorligt paastaede Sætning om Vaccinationens fuldkomne beskyttende Magt, til en Tid, da denne Sæt-

ning er for længe siden tagen tilbage, og da Lovgivningen altsaa kun støtter sig til en ny, meget mere vakkende og svævende Sætning, der har afløst den første, som de senere Erfaringer gjorde et saa stort Skaar i. — Men jeg sætter nu endogsaa, at det med Hensyn til disse Ting, naar de bleve alvorligt, grundigt og fleersidigt overveiede og prøvede, vilde føre til, at man i nogen Maade kom til at beholde en Evangsbestemmelse angaaende Vaccination, og fandt, at der virkelig var Grund dertil, saa er dette dog i mine Tanker ingenlunde tilstrækkelig Grund til at afvise et Lovforslag som nærværende. Det skulde dog være forunderligt, om denne Lovgivning fremfor det meste af vor øvrige tidligere Lovgivning ikke skulde trænge til at tages paany og alvorligt under Overveielse. Men især er der ogsaa en Egenkskab ved denne Lovgivning, der taler for en sliq Overveielse, og som jeg skal tillade mig strax at fremhæve. Det er Evangsmaaden, den anvender, og som, saavidt jeg veed, er u hørt i noget andet Forhold. Vi have en Fæstellovgivning — om jeg maa tyde hen til et andet Tilfælde — som bestemmer visse Mulcter for den, der ikke i rette Tid har bortfæstet en Gaard; og der høres Fortællinger, ifølge hvilke denne Lovgivning synes at være saa uafgjørende, at, naar man vil betale en vis anseelig Mulct, saa kan man vedblivende stude Loven overhørig. Det er naturligviis ikke min Mening her at yttre Noget i saa Henseende om Fæstellovgivningen. Men jeg vil blot tillade mig at sige, at, dersom vi havde en Evangslovgivning, hvad Vaccinationen angaaer, som var noget beslagtet med denne, saa skulde jeg ikke saa alvorligt, som jeg har gjort, anstrenge mig for, at Sagen bliver taget paany under Overveielse. Thi jeg veed det med mig selv, at naar Noget alvorligen er et Menneskes Mening, saa er man villig til at gjøre en lille Opoffrelse derfor. Jeg veed altsaa med mig selv, at, hvis jeg nogenstunde skulde ansættes af saadan Engstelse med Hensyn til Vaccinationen, saa vilde det være med største Fornøielse, at jeg vilde anvende endogsaa en temmelig anseelig og i andre Forhold maaffetrykkende Mulct, for dermed at være den Sag qvit. Og, gif det an, saa vilde deraf